ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук _____ Яна РАЄВСЬКА «28» серпня 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Методика викладання перекладу у вищій школі
Шифр і назва спеціальності	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітньо-професійна програма	Англійська мова і література (друга мова – німецька)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова (ВК 2.4; блок вибору: «Методика викладання перекладу у вищій школі» / «Переклад науково-технічного дискурсу»)
Кількість кредитів і годин	4 кредити ЄКТС / 120 годин. Лекції: 14 годин; практичні (семінарські) заняття: 20 годин; самостійна робота: 86 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, II семестр
Мова викладання	українська, англійська
Вихідний рівень володіння мовою	англійська мова – не нижче В2 (CEFR)
Вид підсумкового контролю	екзамен, двокомпонентний (частина 1 – письмова (тест і методичне завдання); частина 2 – усна (відповідь на теоретичне питання та обґрунтування методичного рішення))
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Шестопалова І.О.
Науковий ступінь	Кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри
Дисципліни, які викладає НПП	Методика викладання перекладу у вищій школі
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=h4_yVwwAAAAJ
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	
E-mail	
Контактний телефон	
Телефон кафедри	

Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Методика викладання перекладу у вищій школі» належить до вибіркових освітніх компонентів (ВК 2.4) освітньо-професійної програми «Англійська мова і література (друга мова – німецька)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В11 «Філологія» (спеціалізація В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська») і вивчається у ІІ семестрі (1 курс). Здобувач обирає її з блоку вибору як альтернативу дисципліні «Переклад науково-технічного дискурсу». Курс розкриває теоретичні та практичні засади навчання письмового й усного перекладу у закладах вищої освіти: моделі перекладацької компетентності, підходи до навчання перекладу (функціональний, соціоконструктивістський, проєктний), добір текстів і завдань, навчання перекладацьких технологій, оцінювання перекладів, а також проєктування освітніх компонентів з перекладу.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: зміст, методи, засоби та технології навчання перекладу у закладах вищої освіти.

Мета курсу: сформувати в здобувачів методичну компетентність, необхідну для проєктування та проведення занять з письмового й усного перекладу у закладах вищої освіти.

Завдання навчальної дисципліни:

– ознайомити з моделями перекладацької компетентності;

– розкрити сучасні підходи до навчання перекладу;

– навчити добирати тексти та розробляти завдання з перекладу;

– сформувати вміння навчати перекладацьких технологій;

– навчити оцінювати переклади студентів і надавати зворотний зв'язок;

– сформувати вміння проєктувати освітній компонент з перекладу;

– ознайомити з особливостями навчання усного перекладу.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Педагогіка та психологія вищої школи», «Техніка перекладу з основної іноземної мови (англійської)».

Постреквізити навчальної дисципліни: переддипломна практика, підготовка та захист кваліфікаційної роботи; подальше навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальним планом передбачено лекції (14 год.), практичні (семінарські) заняття (20 год.) та самостійну роботу (86 год.). Форма підсумкового контролю – екзамен (двокомпонентний).

Методи навчання: лекції (проблемна, лекція-дискусія); практичні заняття; аналіз силабусів і навчальних матеріалів; розроблення завдань і планів занять; кейс-метод; проєктний метод; групова робота.

Методи оцінювання: аналіз силабусів і навчальних матеріалів; розроблення завдань, планів занять і рубрик; усне опитування; тестовий контроль (модульні контрольні роботи); захист індивідуального науково-дослідного завдання; самоконтроль і взаємооцінювання; екзамен.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади навчання перекладу				
Тема 1.	Навчання перекладу як галузь дидактики вищої школи; освітні програми з перекладу в Україні та ЄС (EMT).	2	2	10
Тема 2.	Моделі перекладацької компетентності: PACTE, EMT Competence Framework; етапи її формування.	2	3	11

Тема 3.	Підходи до навчання перекладу: функціональний, соціоконструктивістський, проєктний, навчання на автентичних замовленнях.	2	3	11
Тема 4.	Добір текстів і типологія завдань з перекладу; прогресія складності.	2	2	10
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Організація та оцінювання навчання перекладу				
Тема 5.	Навчання перекладацьких технологій: CAT-інструменти, машинний переклад, постредагування в освітньому процесі.	2	3	11
Тема 6.	Оцінювання перекладів: критерії, рубрики, моделі помилок, формувальне оцінювання, зворотний зв'язок.	2	3	11
Тема 7.	Особливості навчання усного перекладу: послідовний переклад, перекладацький запис, вправи на пам'ять.	1	2	11
Тема 8.	Проєктування освітнього компонента з перекладу: силабус, результати навчання, план заняття.	1	2	11
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**14**	**20**	**86**

Самостійна робота (86 год.) забезпечує поглиблене опрацювання методики навчання перекладу та формування вмінь проєктування занять. Основними видами самостійної роботи є: опрацювання літератури; аналіз освітніх програм і силабусів; розроблення завдань, рубрик і планів занять; виконання ІНДЗ; підготовка до модульних контрольних робіт та екзамену.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Аналіз освітньої програми з перекладу українського ЗВО та програми мережі ЕМТ.	10	Аналітична записка
Тема 2	Порівняння моделей перекладацької компетентності PACTE та ЕМТ.	11	Порівняльна таблиця
Тема 3	Розроблення завдання з перекладу на основі автентичного замовлення.	11	Завдання
Тема 4	Добір текстів для курсу перекладу з обґрунтуванням прогресії складності.	10	Добірка текстів
Тема 5	Розроблення практичного заняття з використанням CAT-інструменту.	11	План заняття
Тема 6	Розроблення рубрики оцінювання перекладу та оцінювання студентського перекладу.	11	Рубрика, оцінений переклад

Тема 7	Розроблення комплексу вправ для навчання послідовного перекладу.	11	Комплекс вправ
Тема 8	Розроблення фрагмента силабусу; оформлення та подання ІНДЗ.	11	Фрагмент силабусу, захист ІНДЗ
Разом		**86**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – методичний проєкт «Освітній модуль з перекладу»: 1) результати навчання відповідно до моделі ЕМТ; 2) добірка текстів; 3) плани трьох занять; 4) завдання з використанням перекладацьких технологій; 5) рубрика оцінювання; 6) рефлексивний коментар.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: мультимедійні лекційні аудиторії, лінгафонний кабінет і комп'ютерний клас із ліцензійним пакетом Microsoft Office та необхідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії. Використовується офіційний сайт МАУП http://maup.com.ua, система електронного навчання Moodle, платформа Microsoft Teams, CAT-інструменти та цифрові освітні інструменти (Microsoft Forms, Padlet).

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час лекційних і практичних (семінарських) занять і має на меті систематичну перевірку засвоєння теоретичного матеріалу та сформованості практичних умінь. Формами поточного контролю є: аналіз освітніх програм і силабусів; розроблення завдань, рубрик і планів занять; усне опитування; тестування; виконання завдань для самостійної роботи; модульні контрольні роботи; виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, дискусія, презентація, захист завдань); письмовий контроль; тестовий контроль; взаємне рецензування; спостереження; проблемні завдання.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі екзамену. До екзамену допускається здобувач, який виконав усі передбачені види робіт і набрав за поточну навчально-пізнавальну діяльність не менше ніж 35 балів. Екзамен є двокомпонентним: частина 1 – письмова (тест і методичне завдання); частина 2 – усна (відповідь на теоретичне питання та обґрунтування методичного рішення). Підсумкова оцінка формується як сума балів за поточний контроль (до 60 балів) і за екзамен (до 40 балів). Дисципліна вважається опанованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Структура екзаменаційного білета

№	Зміст завдання екзаменаційного білета	Максимальна кількість балів
1	Тест з методики викладання перекладу (20 завдань закритої форми) – письмова частина	10
2	Методичне завдання: розроблення фрагмента заняття з перекладу з рубрикою оцінювання – письмова частина	15

3	Усна частина: відповідь на теоретичне питання та обґрунтування методичного рішення	15
	Разом	**40**

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів з навчальної дисципліни

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Разом
Робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	15	15	–	30
Модульна контрольна робота	10	10	–	20
Індивідуальне науково-дослідне завдання (методичний проєкт)	–	–	10	10
Поточний контроль разом	**25**	**25**	**10**	**60**
Екзамен: частина 1 (письмова) – 25 б.; частина 2 (усна) – 15 б.	–	–	–	**40**
Разом				**100**

Розподіл балів. Поточна діяльність оцінюється до 60 балів (30 – робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях та самостійна робота, 20 – дві модульні контрольні роботи, 10 – індивідуальне науково-дослідне завдання). Екзамен оцінюється до 40 балів (частина 1 (письмова) – 25 б.; частина 2 (усна) – 15 б.). Мінімальна сума балів, за якої дисципліна вважається опанованою, становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі й містить тестові завдання та практичне завдання (розроблення завдання з перекладу та рубрики його оцінювання) у межах відповідного змістового модуля. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81 %; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання методичних розробок. Оцінюються: відповідність результатам навчання; методична доцільність; автентичність матеріалів; якість засобів оцінювання; оригінальність.

Критерії оцінювання усних відповідей. Оцінюються: знання методичної теорії; аргументованість вибору методів; володіння термінологією; участь у дискусії.

Критерії оцінювання екзамену. Частина 1 (письмова, до 25 балів): тест оцінюється за кількістю правильних відповідей (0,5 бала за кожне завдання); практичне завдання (до 15 балів) – за повнотою, точністю й обґрунтованістю виконання. Частина 2 (усна, до 15 балів) – за повнотою, логічністю та аргументованістю відповіді.

Кількість балів	Критерії оцінювання (сумарно за обидві частини екзамену)
40–36	**Відмінний рівень. Тест виконано майже без помилок; практичне завдання виконано повно, точно й обґрунтовано, з коректною фаховою термінологією. Відповідь на теоретичне питання вичерпна, логічна, з доречними прикладами.**
35–28	**Добрий рівень. Тест виконано з незначною кількістю помилок; практичне завдання загалом виконано правильно, з окремими неточностями. Відповідь правильна, але недостатньо розгорнута.**
27–24	**Задовільний рівень. Тест виконано з помилками; практичне завдання виконано частково або з суттєвими помилками. Відповідь фрагментарна, аргументація поверхова.**
23–0	**Незадовільний рівень. Тест виконано менш ніж наполовину; практичне завдання не виконано. Здобувач не володіє базовими поняттями дисципліни.**

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання (до 10 балів). Оцінюються: повнота та якість виконання всіх складників завдання; коректність використання фахової термінології; обґрунтованість рішень і висновків; самостійність виконання; дотримання академічної доброчесності; якість публічного захисту та відповідей на запитання.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у конкурсах, олімпіадах, наукових конференціях і публікацію тез або статей з методики викладання перекладу здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для іспиту)	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
82–89	**B**	дуже добре	зараховано
75–81	**C**	добре	зараховано
68–74	**D**	задовільно	зараховано
60–67	**E**	достатньо	зараховано
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-

dobrochesnist.html. Усі письмові роботи, проєкти та презентації мають бути самостійними й авторськими, супроводжуватися коректними посиланнями на використані джерела. Подання чужого, машинно перекладеного або згенерованого тексту як власного є порушенням академічної доброчесності. За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування лекційних і практичних (семінарських) занять є обов'язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії https://drive.google.com/file/d/1WqTVIzoBYxjlu3q0UPXsjU4oFT726Cd1/view.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-професійної програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання електронних словників, довідкових і пошукових систем, засобів перевірки правопису, систем машинного перекладу й генеративного штучного інтелекту допускається як допоміжний засіб опрацювання інформації та самоперевірки за умови прозорого декларування такого використання та критичного редагування результату. Під час аудиторних контрольних заходів, модульних контрольних робіт і екзамену використання систем машинного перекладу та штучного інтелекту не дозволяється, якщо інше не передбачено умовами завдання https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу співвідноситься з Ціллю 4 «Якісна освіта» (якісна підготовка перекладачів), Ціллю 8 «Гідна праця та економічне зростання» (відповідність освіти ринку праці) та Ціллю 17 «Партнерство заради стійкого розвитку». Під час навчання заохочується повага до культурного розмаїття, інклюзивність, гендерно чутлива мова та ощадливе використання ресурсів.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів (окремий документ), що містять завдання для самостійної роботи за темами, питання для самоперевірки, вимоги до індивідуального науково-дослідного завдання та критерії оцінювання; конспект лекцій; банк завдань для модульних контрольних робіт; добірку навчальних матеріалів і текстів для практичних занять; перелік питань до екзамену та зразок екзаменаційного білета.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. The Human Translator in the 2020s / ed. by G. Massey, E. Huertas-Barros, D. Katan. London ; New York : Routledge, 2023.

2. Biggs J., Tang C., Kennedy G. Teaching for Quality Learning at University. 5th ed.

Maidenhead : Open University Press, 2022.

3. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с.

4. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навч.-метод. посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.

5. Bowker L. De-mystifying Translation: Introducing Translation to Non-translators. London ; New York : Routledge, 2023.

Додаткова література

1. Munday J., Pinto S. R., Blakesley J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. 5th ed. London ; New York : Routledge, 2022.

2. Rothwell A., Moorkens J., Fernández-Parra M., Drugan J., Austermuehl F. Translation Tools and Technologies. London ; New York : Routledge, 2023.

3. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетреба М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. Одеса : Купрієнко С. В., 2022. 309 с.

4. Подосиннікова Г. І. Basics of Educational Research in Foreign Language Teaching : навч.-метод. посібник / за ред. Г. І. Подосиннікової, А. Лубенської. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. 148 с.

5. Translation Revision and Post-editing: Industry Practices and Cognitive Processes / ed. by M. Koponen, B. Mossop, I. S. Robert, G. Scocchera. London ; New York : Routledge, 2021.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua

2. European Society for Translation Studies (EST). URL: https://est-translationstudies.org

3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: https://naqa.gov.ua

4. Smartcat. URL: https://www.smartcat.com

5. Google Scholar. URL: https://scholar.google.com

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:
Шестопалова І.О., Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри

_____
(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Викладач:
Шестопалова І.О., Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри

_____
(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу.
Протокол від «27» серпня 2025 р. № 1